

SLOVENSKI

vestnik

GLASILO SLOVENSKE KOROŠKE

LETNIK IV

DUNAJ, V SREDO, 26. X. 1949

ŠTEV. 73 (258)

Jugoslavija izvoljena v Varnostni svet Združenih narodov

New York, 24. okt. 1949 (Tanjug). Na generalni skupščini Združenih narodov so izvolili tri nestalne člane Varnostnega sveta in sicer Jugoslavijo, Indijo in Ekvador.

Šef sovjetske delegacije Višinski je v nasprotju z izrecnimi predpisi pravilnika, da neposredno pred volitvami nihče ne sme vplivati na volitve, poskušal, da bi vplival na izid volitev.

Z zadnjimi naporji se je prizadeval, da bi preprečil izvolitev Jugoslavije. S tribune je pozval generalno skupščino, da naj ne voli Jugoslavije, in izvajal, da bi volitev Jugoslavije v Varnostni svet pomenila dozdevno kršitev „Gentlemens Agreement“, to se pravi kršitev sporazuma med vodilnimi velesilami.

Generalna skupščina je pri volitvah to intervencijo Višinskega obsodila in jo označila kot nedopustno.

Pri 1. volitvah je bil naslednji rezultat: Ekvador 58 glasov, Indija 56 glasov, Jugoslavija 37 glasov, Češkoslovaška 20 glasov, Afganistan 1 glas in Filipini 1 glas. Ker Jugoslavija ni dobila potrebnih 39 gla-

sov, je bilo potrebno ponovno glasovanje. Od 58 delegacij je glasovalo 39 za Jugoslavijo in 19 za Češkoslovaško; S tem je bila Jugoslavija izvoljena v Varnostni svet.

Po objavi volivnega rezultata je Višinski spet kršil diplomatske navade in ponovno poskušal s tribune generalne skupščine dokazati, da

nosni svet dozdevno kršitev „Gentlemens Agreement“.

Predsednik generalne skupščine Romulo je Višinskega ponovno opozoril, da ravna proti pravilniku.

Nato je generalna skupščina izvolila nove člane gospodarskega, socialnega in kolonialnega sveta.

12. marca 1950 bodo na Koroškem občinske volitve

Koroška deželna vlada je na svoji seji dne 19. oktobra sklenila, da bodo občinske volitve v vseh občinah na Koroškem, razen v mestih Celovec in Beljak, kjer so bile hkrati z volitvami v deželni in državni zbor, dne 12. marca 1950.

Občinske volitve so za nas koroške Slovence izrednega pomena. Na

nas bo, da bomo izvolili take občinske zastopnike in župane, ki bodo v resnici zastopali naše interese. Dosedanji občinski sveti niso bili izvoljeni, marveč jih je oblast imenovala na podlagi volivnih rezultatov deželno- in državnozbornih volitev leta 1945. Zato ti občinski sveti in župani tudi niso odgovarjali, ker jih ni izvolilo ljudstvo. Ponekod pa so bili celo primeri, da so nastopali in delali proti nam in našim interesom zastopniki tiste stranke, ki smo ji leta 1945 koroški Slovenci zaupali svoje glasove.

Letošnje deželno- in državnozbornske volitve so bile za nas velika šola. V predvolivni kampanji smo se mnogo naučili, kar bomo lahko uporabili in izkoristili zdaj, ko se bomo pripravljali na občinske volitve. De-

Svobodno tržaško ozemlje ne sme biti predmet trgovanja

Resolucija II. kongresa KP STO-ja

Prejšnji teden je končal svoje delo II. kongres Komunistične partije Svobodnega tržaškega ozemlja. Na zadnji seji so bili izvoljeni člani novega Centralnega komiteja, kandidati CK ter člani kontrolne komisije. Nato pa je kongres sprejel resolucijo sindikalne komisije ter sklepno resolucijo politične komisije.

V resoluciji politične komisije je rečeno med drugim, da „predstavlja edino realno možnost za ponovni razvoj in razmah demokratičnih sil na Svobodnem tržaškem ozemlju odločna, vztrajna in neomajna borba za obnovo in nadaljnjo utrditev borbene enotnosti in bratstva slovenskih in italijanskih ljudskih množic. Na temelju slavni tradicij revolucionarne borbe tržaškega proletariata v narodnoosvobodilni borbi in mednarodnega proletariata proti fašizmu ter skupaj z junško narodnoosvobodilno borbo jugoslovanskih narodov — je rečeno v resoluciji — je bilo mogoče ustvariti enotnost slovensko-italijanskih ljudskih množic in utrditi tisto močno demokratično in zares revolucionarno gibanje, kateremu se je v času od 1945. leta do mračne resolucije Informbiroja čudil ves demokratični svet.“

Ko nato omenja vpliv socialistične Jugoslavije in njene stvarnosti na razvoj demokratičnega gibanja v Trstu, pravi resolucija, da je dala Jugoslavija tržaškemu delovnemu ljudstvu vse možnosti za razvoj lastne ljudske demokracije, za pot v

Treba se je osebno prepričati o novi Jugoslaviji, potem bodo namah spoznali vsi, ki razširjajo lažne klevete, kako neopravičena je vsa današnja gonja proti FLRJ

la bo ogromno in naloge, pred katere bomo postavljeni, bodo velike. Toda mi se jih ne ustrašimo, ker smo vajeni dela in ker tudi vemo, zakaj delamo.

Ob zadnjih volitvah je imel vsakdo izmed nas priložnost spoznati, kdo v resnici in dosledno zastopa življenjske koristi slovenskega ljudstva in kdo se dejansko bori za ohranitev slovenskega naroda na Koroškem. Vemo, da naši zastopniki ne morejo biti tisti, ki so na podlagi volivnih rezultatov zapisali, da je zdaj vprašanje koroških Slovencev dokončno rešeno. Jasno je tudi, da naših koristi ne bo zastopal Steinauer in OeVP. Prav tako jasno pa je tudi, da zastopniki koroških Slovencev niso in ne morejo biti ljudje, ki so sklenili bratsko zvezo z najhujšimi sovražniki in izkuženimi germanizatorji slovenskega naroda na Koroškem Steinacherjem in njemu podobnimi ter tisti, ki pravijo: „Raje OeVP, raje vidimo Maier-Kaibtscha na Koroškem, kakor pa da bi podprli Demokratično fronto delovnega ljudstva“.

Za naše pravice, za narodno enotnost in za ohranitev slovenskega naroda na Koroškem se bori in naše koristi zastopa edino Demokratična fronta delovnega ljudstva. To danes vsi vemo, zato ima našo polno zaupanje in se bomo na občinske volitve, ki stoje pred nami in ki so za nas zdaj prvenstvena naloga, pripravljali strnjeno in enotno v DF DL. Le tako bodo prišli v občinske svete ljudje, ki bodo delali res v interesu ljudstva, v interesu našega kmeta, delavca, obrtnika, ljudje, ki jim bo skupni blagor sveta in glavna zapoved.

Moja hiša naj bo hiša molitve ...

Do pred nedavnim so bile kakor povsod drugod po žirnem svetu tudi pri nas cerkve namenjene molitvi, službi božji in sprejemanju cerkvenih zakramentov. V to svrhu so bile cerkve nekoč zgrajene in v ta namen jih katoličani tudi vzdržujejo s svojimi davki in dokladami, bolj vneti verniki pa jih v iste namene tudi še dodatno podpirajo s cerkvenimi zbirkami in darili.

Zato so se verniki pred tedni vznemirjeni začudili, ko je njihovo zbrano pobožnost in zatopljenost v molitev nenadoma in nepričakovano zmotila politična beseda s prižnic in izpred oltarjev. Ves čas kar se spominjajo so od tod poslušali svetopišemske zgodbe in prilike, razlage evangelijev, nauk o krščanski ljubezni in enakosti vseh ljudi, navdila za pošteno življenje in smernice za moralno in dostojno zadržanje v zasebnem, družinskem in javnem življenju in udejstvovanju.

Od nekdanj že so se zbirali v cerkvah verniki najrazličnejših političnih prepričanij in strankarskih nazorov. V cerkvah so pozabljali na to, kar jih loči in se skupno zatekali k skupnemu Bogu, v katerega skupno verujejo. Utrujeni od celotedenskega dela ter zmučeni od skrbi in naporov za vzdrževanje svojih domov in družin so prihajali, da bi poslušali nauk, ki jim je skupno namenjen.

Dva tedna pred letošnjimi volitvami pa je vse to na mah postalo čisto drugače. Notranjost cerkve je

sicer v glavnem ostala ista kot prej, tudi duhovniki so bili odeti v ista svečeniška in mašniška oblačila. Niti berila in evangeliji, niti ceremonije in obredi se niso razlikovali od onih, ki so v navadi že od nekdanj. Razlika, in to močna razlika pa je bila v tem, da so duhovniki na glas brali tudi volivne proglose avstrijskih škofov. Po nekaterih farah berilu in evangeliju ni sledila običajna razlaga krščanskega nauka, marveč se je glasnik božje besede na mah spremenil v političnega agitatorja. To je bilo povsod tam, kjer se duhovnik ne zaveda več svojega poslanstva kot dušni pastir, povsod tam, kjer duhovnik ni več duhovnik ampak propagandist za določeno politično stranko. Gotovo nima nihče nič proti temu, da se tudi duhovnik pridruži tej ali oni politični stranki. Kot polnopraven državljani ima do tega enako pravico kot vsakdo drugi. Nedopustno pa je in to obsoja tudi ogromna večina vseh vernikov, da se duhovnik pred oltarjem ali na prižnici obnaša kot politični propagandist in v vlogi služabnika božjega vabi in poziva vernike v gostilno ali kinodvorano na zborovanje določene politične stranke, ali pa v spovednici vsiljuje njene glasovnice. Če to ni zlorabljanje posvečenih cerkvenih prostorov in skrunjenje božjih hramov in oltarjev, potem se je tudi Kristus po krivici razburil, ko je vihtel bič nad tistimi, ki so temelj spremenili v menjalnico, tržnico in beznico.

Ni naša stvar, da razglabljam o tem, koliko bodo dogodki zadnjih tednov povzročili škode verskemu življenju in cerkvi sami. Lahko si sicer predstavljamo, da bo marsikateri vernik, ki išče v cerkvi Boga in krščanski nauk, ki pa ni tistega političnega prepričanja kot ga je propagiral in vsiljeval izpred oltarja duhovnik, ki je pozabil, da je služabnik božji, v bodoče le z dvomom v srečo (Nadaljevanje na 2. strani)

Prva sadna razstava

Prva sadna razstava Kmečke zveze, ki je bila pred dnevi v Šmiheleu pri Pliberku, bo od nedelje, dne 30. oktobra, do vključno 4. novembra t. l. v Dobrli vesi. Otvoritev bo v nedeljo, dne 30. oktobra ob 9. uri zjutraj v Narodnem domu. Ne zamudite priložnosti ter si vsi oglejte razstavo!!!

Naša mladina ne hodi v šolo, da bi opravljala hlapčevska dela pri nacistih in veleposestnikih

Kakšnemu namenu naj služi šola? — Čudno vprašanje, si boste mislili in rekli: Namen šole je, da se mladina nekaj nauči, da se vsestransko izobrazi, da si pridobi znanje za poznejše življenje. Točno, tudi mi smo tega mnenja. So pa ljudje, ki mislijo tako. Zato naše vprašanje. In če si enkrat ogledamo naslednji primer, bomo spoznali, da naše vprašanje nikakor ni čudno, nasprotno, da je popolnoma upravičeno:

Ko sem pred par dnevi govoril z mladinko, ki hodi v meščansko šolo v Velikovcu in jo vprašal, kako je kaj v šoli, mi je odgovorila: „Danes nisimo imeli pouka, ker smo morali na veleposestvu dr. Steinacherja v Miklavčevem pobirati krompir. Včeraj (13. 10. 1949) so bili tam učenci 3. in 4. razreda, danes (14. 10. 1949) pa učenci 2. in 3. razreda.“ In v nadaljnjem pogovoru mi je še povedala, da so se odpeljali v Miklavčevo z omnibusi — torej z javnimi prometnimi sredstvi.

Zdaj vidimo, da gotovi ljudje ne vedo ali bolje rečeno, nočejo vedeti, zakaj so šole. Med te ljudi spada zlasti vodstvo velikovške meščanske šole. Takega zanemarjenja šolskega pouka si na noben način ne moremo pustiti dopasti. Mladine ne pošiljamo zato v višje šole, da bi opravljala hlapčevska dela pri veleposestnikih in ljudeh, ki jih prištevamo med najhujše sovražnike slovenskega naroda, kot je nedvomno Steinacher, včerajšnji nacist in SA-Standartenführer ter današnji OeVP-propagandist. Tako ravnanje s šolsko mladino nas spominja na pretekla leta, ko so šestokrat pobrali žolarje in jih, na mesto, da bi jim nudili potrebno izobrazbo, poslali na delo h Kreisleiterjem, Ortsgruppenleiterjem in drugim prominentnim nacistom, ki jim je delo smrdelo, čeprav je bila njihova parola: „Kdor se sramuje svojega dela, ne spada med nas.“ Hans Steinacher teh „zlatih časov“ očitno ne more pozabiti in bi rad, da bi se spet povrnili, prav tako tisti, ki so ga sprejeli v svojo sredo kot eksperta za narodno-politične zadeve južne Koroške. Toda ti časi so enkrat za vselej minili. Da se nikoli več ne povrnejo, bodo skrbeli tisti, ki so jim prav ti časi pomenili največje gorje. V to se bodo morali vživeti tudi gospod Steinacher in nje-

govni somišljeniki. Če pa Steinacher „svoje“ zemlje ne more obdelati sam, naj jo odda tistim, ki jo dejansko s svojimi rokami obdelujejo in ki bi bili veseli, če bi košček njivice lahko imenovali svojo last.

Nacist in veleposestnik ima torej vedno vse na razpolago, celo šolsko mladino, da le njemu samemu ni treba delati. Da pa bi bilo treba pomagati našemu kmetu, malemu in srednjemu, ki dela in gara od zore do mraka, da sebi in svoji družini pridela pižli vsakdanji kruhek, da bi mu bilo treba nuditi to ali ono, se nihče ne spomni. Njegove prošnje in zahteve po večini negativno rešijo in če pride v kakšen urad, ga pošiljajo iz pisarne v pisarno, od uradnika do uradnika, predno uredi svojo zadevo.

In še nekaj si oglejmo. Za prevoz žolarjev na Steinacherjevo posestvo so bili na razpolago omnibusi, torej javna prevozna sredstva. V marsikaterem kraju bi bilo potrebno uvesti avtobusno linijo, da bi naše podeželsko prebivalstvo lažje uredilo svoje nujne opravke v mestu in različnih uradih. Ni sredstev na razpolago, je izgovor. Za gospoda Steinacherja in

njemu podobne pa je na razpolago vse in ob vsakem času. Bi raje znižali tarife za avtobusni promet kot pa na tako nepotreben način zlorabljali javna prometna sredstva. Saj voznja že toliko stane, da se delovni človek kmalu nikamor več ne bo mogel peljati, niti po najnujnejših opravkih.

Iz teh ugotovitev spet vidimo, kdo je za ljudstvo in kdo je proti ljudstvu. Da bo konec teh neznosnih razmer, da gotovi protiljudski elementi ne bodo več samovoljno delali, kar bi hoteli, je potrebno, da se delovno ljudstvo združi in skupno nastopa za svoje pravice in koristi. Za to pa je potrebna močna organizacija, ki bo dosledna v svoji borbi, ki ne bo prosjačila za drobtinice, temveč odločno zahtevala to, kar delovnemu človeku pripada. Da pa je to pri nas samo Demokratična fronta delovnega ljudstva, vemo vsi in se bomo po tem tudi ravnali.

Vodstvo meščanske šole v Velikovcu pa opozarjamo na to, da svojih otrok ne pošiljamo v šolo zato, da bi igrali hlapce in dekline pri nacistih in veleposestnikih.

„10. oktober smo tudi praznovali“

Kaj pomeni za nas koroške Slovence 10. okt., ve vsak izmed nas. Ni naš namen, da bi na tem mestu o tem razpravljali. Hočemo opozoriti samo na nekaj, kar smo brali v zadnji številki „Našega tednika“ in kar do golega razkrinkava ta tudi-slovenski listič. „10. oktober smo tudi praznovali“, je tam zapisano. Temu se niti ne čudimo, ko vendar vemo, da so se gospodje okoli KLS in njenega glasila „Našega tednika“ povezali s Steinacherjem in OeVP ter vsemi tistimi, katerih cilj je bil skozi vsa desetletja dokončno iztrebljenje slovenskega življa na Koroškem. Iz tega tudi vsak sam lahko presodi, kako si ti gospodje predstavljajo zastopstvo koroških Slovencev in njihovo bodočo usodo. Ne ohranitev slovenskega naroda je njihov cilj, temveč nasprotno, njegov pogin. To so jasno dokazali, ne pa šele zdaj, že davno prej in to dnevno dokazujejo.

Koroški Slovenci pa nočemo poginiti kakor pes ob cesti, temveč hočemo živeti. Zdaj vsak lahko vidi,

da v KLS ni narodnega življenja, da je tam brezpogojna smrt. Mi smrti nočemo, zato ne bomo šli po poti KLS-a. Hodili bomo tisto pot, ki vodi v življenje in boljše bodočnost slovenskega naroda na Koroškem. Ta pot pa je le v Demokratični fronti delovnega ljudstva in to bodo končno spoznali tudi vsi tisti naši bratje in sestre, ki se danes še pustijo zavajati in zaslepljevati od tistih, ki se sicer imenujejo Slovenci, v resnici so pa svoj slovenski narod že davno prodali in izdali.

Ali so se zato borili in umirali milijoni?

Ves svet se je svoj čas oddahnil, ko so sodniki zmagovitih veselil v Nürnbergu zapečatili usodo največjih nemških vojni zločincev, ki so povzročili svobodoljubnim narodom nepopisno veliko gorja in trpljenja. Dočim so nekateri takoj končali na vešalih in je veter razpihal njihov pepel, so bili drugi obsojeni na do-

smrtno ali vsaj na večletno težko ječo. O teh javnost pozneje ni več dosti kaj slišala. Te dni pa so časopisi vedeli poročati, kako se tem glavnim vojnim zločincem v ječi godi.

Župan zapadnega Berlina prof. Reuter je namreč zahteval pri zavezniški komandanturi, naj zniža stroške, ki jih mora mestna uprava plačevati za vzdrževanje sedmih glavnih vojni zločincev, ki se nahajajo v ječi Spandau. Ti stroški znašajo letno 450.000 mark! Za osebno postrežbo teh sedmih zločincev (Dönitz, Funk, Hess, Neurath, Raeder, Schirach in Speer) je zaposlenih 71 oseb, med njimi en pek, osem kuharjev, šestnajst kuhinjskih pomočnic, 6 servirk, štirje natakariji, dvanajst sobaric in dve perici!

Ob teh poročilih si vsakdo lahko sam ustvari sodbo o teži in vrednosti pokore, ki jo ti izmečki človeške družbe delajo v „ječi“, ki se da primerjati samo z najbolj luksuznimi sanatoriji ali letovišči. Mislimo, da bo z nami vred ogorčen sleherni delovni človek, ki je bil po krivdi fašistične gospode pahnjnjen v vojno in nesrečo in mora tudi danes še trpeti in se v potu svojega obraza boriti za svoj življenjski obstanek. Nekateri sicer zadnje čase radi pridigajo, da je treba odpuščati in pozabiti tudi takim vojnim zločincem. Toda nauk, na katerega se sklicujejo, ne pozna samo zapovedi ljubezni, temveč terja tudi pravičnost in pravico. Za zmago te pravice pa so se borili in umirali milijoni poštenih ljudi v zadnji vojni!

New York. (Tanjug). Ameriška družba „Standard Oil of New Jersey“ je sporočila, da bo v Antwerpnu v Belgiji zgradila in izkoriščala rafinerijo nafte, ki bo dajala okoli 20.000 barelov petroleja dnevno.

Skrb ljudske oblasti za študentsko mladino v Sloveniji

Nova socialistična Jugoslavija posveča svoji mladini, ki študira, veliko pozornost. Prvič v zgodovini jugoslovanskih narodov je mladini vsega delovnega ljudstva na široko odprta pot v šole. Država namreč omogoča človeka dostojno življenje mladini iz vseh socialnih plasti tako, da daje potrebnim štipendije in oskrbo v domovih. Potreba po novih kvalificiranih kadrih za industrijo in plansko gospodarstvo v taki mladi socialistični državi kot je Jugoslavija, je zelo velika. V prvi petletki bo jugoslovanska industrija potrebovala 170.000 novih industrijskih delavcev, ki se bodo morali seznaniti s sodobnim proizvodnim procesom, poleg tega bo v teh petih letih potrebovala država še 60 tisoč novih srednjih strokovnih kadrov in 20.000 mladih ljudi s fakultetno izobrazbo več, kot jih je imela v začetku prve petletke.

Podpora v tako veliki meri kot jo dobiva študirajoča mladina v Jugoslaviji, kjer so štipendije prave manjše plače, je mogoče le v socialistični državi in je za kapitalistični svet nekaj nedvomljivega. Ne samo, da v stari Jugoslaviji o kaki učinkoviti denarni pomoči revni mladini ni bilo niti govora, ampak tudi domovi, ki so bolj običajna oblika pomoči, niso služili svojemu namenu. Inter-

nati so bili pred vojno zelo maloštevilni. Zaradi visoke oskrbnine so bili dostopni samo otrokom premožnih staršev. Poleg tega so bili tudi politično strogo opredeljeni, tako da so bili n. pr. domovi klerikalcev dostopni samo dijakom in študentom, katerih starši so bili njihovi politični somišljeniki. Enako je bilo z domovi, ki so jih organizirale druge politične stranke. — Danes domovi niso več orodje političnih klik. Tudi premoženske razmere niso merodajne za sprejem, saj so domovi namenjeni ravno socialno šibkim. Šolski domovi so postali drugi dom za mnoge partizanske sirote in za vse druge otroke brez staršev, vsem tem starše nadomešča država, ki jih popolnoma vzdržuje.

Svoje domove imajo nižje in srednje strokovne šole, gimnazije in univerza. Večina dijakov nižjih in srednjih strokovnih šol, ki je doma iz vseh koncev republike ali pa celo države, stanuje v domovih, kjer ima popolno oskrbo. Nižje strokovne šole, h katerim spadajo šole za učence v gospodarstvu republiškega in zveznega pomena, imajo 84 domov s 5971 gojenci. Učenci šol v gospodarstvu, ki so hkrati vključeni v produkcijo, dajejo za oskrbo v domovih 80 % od svoje plače, učenci industrijskih šol pa plačujejo oskr-

bo s štipendijo, ki jo dobivajo od podjetja. Srednje strokovne šole imajo 17 domov s 3091 gojenci. V teh šolah je največ štipendistov. V najvažnejših šolah (n. pr. črna metalurgija, montanistika) so štipendisti celo vsi dijaki. Dijaki teh šol plačujejo za celotno oskrbo v domovih okrog 800 dinarjev od svojih študijskih pripomočkov pa dobivajo večinoma zastoj. — Gimnazijskih domov je 53, gojencev pa 5800. Dijaki plačujejo običajno le eno tretjino oskrbovalnine (800 din znaša celotna oskrba) ostalo pa plačujejo ljudski odbori in pa ministrstvo za socialno skrbstvo.

Jugoslovanska študentska mladina se je z vsem mladostnim polemom vključila v veličastno borbo za uresničenje petletnega načrta. Njen največji doprinos v tej borbi poleg delovnega heroizma, ki ga kaže na delovnih akcijah, je nenehno izpolnjevanje svojega znanja, nenehno zbiranje novih izkušenj na področjih tehnike, znanosti in umetnosti. Da bi jugoslovanska mladina mogla te svoje težnje, poročene v iskreni ljubezni do svoje domovine, čim prej in čim bolje rešiti, ji ljudska oblast daje vso potrebno gmotno pomoč.

Po naši zemlji

DFDL je zdravi element našega naroda

So ljudje, ki govorijo, da se slovenskega ljudstva na Koroškem polajša neka moralna depresija. Če je to res, bi bilo žalostno. Potem bi se gospodarski in socialni krizi, ki se vedno bolj stopnjuje, pridružila še moralna depresija, ki se izraža v malodušnosti, brezbržnosti, v nezaupanju v bodočnost, v neaktivnosti in v nezanimanju za naše probleme. Hudo trpljenje, ponižanje in stoletno neprestano robovanje je zapustilo tudi pri nas žalostne posledice. Če je tako, imam povoda dovolj za resno razmišljanje in nujne ukrepe. Ljudstvo čaka kot neboljen bolnik krepke in odločne roke in odrešilne besede, ki ga povede iz krize in mu ohladi skeleče rane, ki jih še živo čuti na lastnem narodnem telesu. Izgubljeni plebiscit leta 1920., ponižanje in razžaljenje v letih po glasovanju, neznošno, krvavo trpljenje in nasilno iztrebljenje v času nacistične strahovlade, strte nade v pravičnost mirovne konference, bratska nesloga pri zadnjih volitvah so dejstva, ki bolijo.

In če se v resnici polajša enega dela našega ljudstva obup, bo pаметen človek tenko prislunil utripom zdrave narodove duše, ki se nahaja v vrstah volivcev Demokratične fronte delovnega ljudstva, ki brez dvoma predstavlja element našega naroda, to je samostojno misleči in najrazboritejši del našega ljudstva. Ti ljudje, ki so kljub svoji globoki in zdravi religioznosti, brez strahu in z mirno vestjo kljubovali duhovnemu terorju, ki se je igral z najsvetejšimi

Velikovec. Na orožniški postaji v Velikovcu se je zglasil opekarški delavec Janez M. in javil, da ga je v nedeljo zvečer, ko se je vozil s kolesom proti domu, med potjo napadla skupina petih neznancev, ki so ga pretepli ter mu vzeli aktovko in denar. Imel je res več telesnih poškodb in je izgledala zadeva zelo verjetna. Toda pozneje se je izkazalo, da je M. orožnike potegnil za nos. Ugotovili so namreč, da sploh ni bil napaden, ampak se je pijan premotal s kolesom, se poškodoval in pri tem izgubil aktovko in denarnico, kar so pozneje našli nedotaknjeno.

čustvi našega naroda in zlonamerno grozil z ekskomunikacijo, so jedro našega ljudstva, okoli katerih se bo zbirala množica prevaranih, razočaranih in zapeljanih rojakov brez razlike svetovnonazornega gledanja. Danes mora biti namreč za vsakega poštenega Slovenca skrb za narodni obstanek najvišja dolžnost in morajo vsled tega nujno pasti vse razlike. Zbirali se bodo okoli njih zato, ker so že dokazali, da so notranje in zunanje svobodni ljudje, trdni značaji, ki ne klonajo, odločni borci za enotnost in vedno sposobni, da pokažejo na zlo, ki ljudstvo razdvaja in kako se je treba proti temu zlu boriti. Ne more pa

Globasnica. Vsi se še živo spominjamo onega dne, ko smo pred par leti stali ob stolpu naše farne cerkve in se s težkim srcem poslavljali od naših zvonov. Vse štiri so nam vzeli, „velikega“, katerega glas se je slišal daleč naokoli, „starega“, ki je v prvi svetovni vojni, ko so tudi pobirali zvonove, ostal, „srednjega“ in „malega“. Vzeli pa so tudi skoraj vse zvonove iz podružniških cerkva. Toda kljub temu, da so vzeli še zvonove za svojo zločinsko in krvavo vojno, ki je prinesla narodom toliko gorja in trpljenja, niso imeli sreče. Vojna je bila končana in zmagali smo mi, ki smo se borili za svobodo in enakopravnost narodov in ne tisti, ki so hoteli zaslužnjevati ves svet.

Osem let smo bili brez zvonov. Našega „velikega“ ni bilo več slišati in tudi ne ostalih, ki smo jih bili tako vajeni. Prav žalostno je bilo. Imeli smo sicer dva zvončka, ki smo ju dobili iz podružniške cerkve, v kateri so še ostali, toda proti „velikemu“ in „staremu“ to ni bilo nič.

Zdaj pa bo spet drugače. Prežalostno se nam je zdelo brez zvonov in odločili smo se, da nabavimo nove. Sicer stanejo zvonovi v današnjem času precej denarja, toda tudi to smo rešili. Darovali smo vsak po svojih močeh, poleg tega pa smo napravili na letošnje Rozalsko žegnanje še velik srečolov, ki je v znatni meri pomagal rešiti to vprašanje.

voditi ljudstva nihče, ki nima take zavesti notranje svobode sam, ker jo sicer tudi v drugih ubija.

Vse to slovensko ljudstvo dobro čuti in vedno bolj spoznava, da so volivci Demokratične fronte delovnega ljudstva očuvali čisto narodno dostojanstvo, le ti gledajo dejstvom pogumno v oči. Ti volivci so dokazali politično zrelost in se s svojimi glasovi niso v hlapčevski ponižnosti udiinjali tuji gospodi za osebne ambicije in koristni posameznih klečplazcev, temveč so se zvesti svojim očetom zavedali, da „kdor ponižuje se sam, podlaga je tujčevi peti“ in „le najneumnejša teleta volijo svoje mesarje sama“.

No, medtem pa smo dobili tudi že zvonove in sicer sedem. Pet za farno cerkev, dva pa za podružnico. Dne 25. septembra — na kvaterno nedeljo — smo jih v slovesnem sprevodu pripeljali s kolodvora v Pliberku, v nedeljo, dne 16. oktobra pa je bila v naši farni cerkvi slovesna posvetitev in blagoslovitev novih zvonov.

Zdaj nam bodo zvonovi spet zvonili in nas budili na delo. „Zvonovi, zvonite, na delo budite...“, kakor pravi pesem. Poslušali jih bomo in v resnici šli na delo, da si ohranimo to svojo slovensko zemljo, po kateri tujec že deset in desetletja steza svoje krepilje, da ohranimo svojo slovensko govornico, svoje navade in šege, skratka, da ohranimo slovenski narod na Koroškem. Zvonovi pa nas bodo tudi opominjali, da storimo vse, da bo zavladal med nami in vsemi narodi sveta mir, resničen, pravičen in trajen mir, bratska sloga in razumevanje. In storili bomo vse, kar bo v naših močeh, da bo v svetu čim prej zavladal pravi mir, da ne bo več sovraštva med ljudmi in med narodi.

Novim zvonovom pa kličemo z besedami Simona Gregorčiča:

O poj nam, zvon, le poj na glas, čez mesto doni, trg in vas; prijazno božaj nam uho ter v dušo sezaj nam krepko.

Železna Kapla. Tudi pri nas smo bili v nedeljo, dne 16. t. m., deležni lepega in izrednega užitka, ki je na nas vse napravil zelo globok vtis. Ob nepričakovano veliki udeležbi smo v kino-dvorani prisostvovali predstavi prvega slovenskega umetniškega filma „Na svoji zemlji“. Kaj tako silnega in lepega še nismo videli in smo hvaležni Slovenski prosvetni zvezi, da nam je omogočila tako lepo in bogato popoldne.

Borovlje. Zdaj razumemo, zakaj se je morala Slovenska prosvetna zveza tako dolgo boriti za uvozno dovoljenje jugoslovanskih odnosno slovenskih filmov, ker gotovim ljudem ne gre v račun, da bi mogli Slovenci na Koroškem občudovati in se navduševati ob umotvorih nove jugoslovanske filmske umetnosti. Pri nas smo gledali dne 11. oktobra 1949 prvi slovenski film „Na svoji zemlji“ in reči moramo, da smo bili nad vse zadovoljni ter smo z zanimanjem spremljali slike iz junaške narodno-osvobodilne borbe slovenskega naroda. Kaj takega videti si še večkrat želimo.

Dolina. V bližini svojega stanovanja se je preteklo sredo obesil Filip Konič, izdelovalec cokelj. Ze večkrat prej je izjavil, da se more trpljenja kronične črevesne bolezni rešiti samo s samomorom.

Loče. V Podgorjah pri Ločah je štiriindevetdesetletna preužitkarica Marija Krener izganjala živino iz hleva. Pri tem jo je ena krava podrla na tla ter so jo morali prepeljati v beljaško bolnico.

Št. Jakob v Rožu. V opekarni v Področici zaposlen kovač Albin Šelander se je pri delu pri napravi za vzdiganje ponesrečil. Prepeljali so ga v bolnico v Beljak.

Beljak. Železniški nameščeneec Anton Gruber je hotel v ponedeljek skočiti na že premikajoči se vlak. Pri tem je tako nesrečno izpodrsl, da je padel pod kolesa vlaka. Kolesje je nesrečnežu odtrgalo obe nogi. Prepeljali so ga v beljaško bolnico.

SPZ naznanja

V nedeljo, dne 30. oktobra ob 14. uri gostujejo Brnčani z opereto „Miklova Zala“ v Kročji vasi, občina Vernberk, v dvorani gostilne Piber pri pd. Brančku.

M. ILJIN

POVEST O VELIKEM

NAČRTU

Vse te tovarne so zelo velike, ali največja od vseh bo električna agrarna kombinirana tovarna „Desk“. To bo na svetu največja tovarna mleka, mesa, povrtnine, bombaža, riža itd. „Desk“ bo lahko zalagal z živežem ves kombinat tovarn na Dnjepru in pošiljal svoje proizvode živil v Donbaz do bazena Krivoroga. Vsi stroji bodo električni, vse bo urejeno na električni pogon, od navadnih voz do molznih aparatov. Po svojem obsegu bo „Desk“ tolikšen kakor dve Holandski ali ena in pol Belgije.

Kakor se spominjate, smo izračunali, da nam bo Dnjeprostroj dal 16 milijonov mehanskih delavcev. Ta armada mehanskih delavcev ne sme ostati nezaposlena.

Prisilili bomo Dnjepr, da nam bo delal.

C. Maršak takole piše o tem:

„Človek je rekel Dnjepru:

Obzidal te bom in spuščal iz višine tvojo ujeto vodo, ki bo naglo vrтела stroje in premikala vlake. Gmo-

ta vode, ki teče zdaj brez koristi, bo dala delavcem obilico žita in železa.“

Prisilili bomo Dnjepr, da nam bo topil jeklo, aluminij in druge kovine, da nam bo gradil ladje, pekeli cement in porcelan, izdeloval kemične proizvode, umetna gnojila za polja in razsvetljeval in namakal zemljo.

Vsak živi delavec v tovarnah dnjevrovskega kombinata bo imel na razpolago 700 mehanskih delavcev.

Podobne kombinata bomo zgradili okoli vsake električne centrale.

4. Dežela elektrike

Sčasoma bomo vse kombinata zvezali v eno skupno električno omrežje. Najprej bomo napeljali električne vode iz Dnjeprostroja v Donbaz. Dnjeprostroj in Donbaz si bosta prijateljsko segla v roke. Kadar bo Donbaz primanjkovalo toka, mu bo pomagal Dnjeprostroj. Kadar bo Dnjeprostroj potreboval tok, mu bo pomagal Donbaz. In to se bo do-

gajalo vsako leto. Spomladi, ko reke poplavijo zemljo, tudi podzemeljske vode zalivajo rove rudnikov. Električne sesalke delajo noč in dan in črpajo vodo. Ako se sesalke ustavijo nastane povodenj. Pač ni čudno, ako v tistem letnem času Donbaz primanjkuje toka, ko ga tako nujno potrebuje. Na Dnjepru pa je tedaj voda najvišja, tako delajo vse turbine do zadnje. Toka je več kakor dovolj. Tedaj bo Dnjepr pomagal Donbaz in oddajal tok za sesalke.

Ko pa voda upade, ko dnjevrovske tovarne ne bodo imele dovolj energije, bodo sporočile v Donbaz: „Pomagajte nam!“

In električni tok poteče v nasprotno stran po žicah: iz električne centrale Donbaz v dnjevrovske tovarne. Zakaj električne centrale Donbaz delajo na premog.

Ali to je samo začetek. Pride čas, ko bo vsa naša dežela elektrificirana. V mestih je elektrika prepodila petrolej, zdaj pride na vrsto vas. Na vaških ulicah se bo zasvetila žarka, enakomerna luč brez plamena, brez saj in brez nevarnosti za požar. Električna žarnica bo iztrgala na tisoče ur jesenski in zimski temini. Kmet bo imel več časa za delo in za branje.

V petnajstih, dvajsetih letih pa bo elektrika tako navadna reč kakor voda ali zrak. V vsakem kraju bomo imeli na razpolago energijo in svetlobo v poljubni množini. Električni stroji bodo delali v delavnicah in na poljih. Po tračnicah železniških prog bodo drveli električni vlaki. Električni plugi bodo orali zemljo. Električni stroji bodo pobirali žetev. Na električnih avtomobilih se bodo delavci vozili na delo.

Povsod — na ulici, v hiši, v delavnicah bodo delali neslišni, hitri, krepki električni hlapci.

SEDMO POGlavJE

NA POHOD ZA KOVINO!

1. Muzej prihodnosti

Imamo muzeje preteklosti, kjer hranijo reči, ki so jih odkrili pri odkopavanjih. V ogromnih omarah tiho spe za steklom kakor v grobnicah orožje iz kamna, sekire iz bronca, lesene kočije, vrči iz lepo zavrtimi ročkami, izrezljani dragulji. Imamo pa tudi druge muzeje, muzeje sedanjosti.

Ali muzejev prihodnosti do sedaj še nismo imeli.

Zdaj pa imamo tak muzej.

(Dalje)

Ogledali smo si zagrebski velesejm

Letočni velesejm v Zagrebu smo si ogledali tudi koroški Slovenci. Seveda ne vsi, ker to bi bilo skoraj nemogoče. Bilo pa jih je nad osemdeset, ki so za par dni potovali v Jugoslavijo. In ko so se vrnilo, so nam z velikim navdušenjem pripovedovali o silnem delovnem poletu narodov nove Jugoslavije. Z našo skupino je bila v Zagrebu tudi Avstrijka, ki je ob pripovedovanju o svojih vtisih dejala: „Navdušena sem kot vsi ostali. Prvič sem bila v Jugoslaviji in se na lastne oči prepričala, kako je tam. To pa rečem, nekaj tako gorostastnega in veličastnega še nisem videla.“

Bolj podrobno o velesejmu in o potovanju naše skupine nam piše tovariš Franc Nachbar iz Cirkovč pri Pliberku. Iz njegovega obširnega pisma posnemamo:

„Dne 1. oktobra smo odpotovali. Na Jesenicah so nas prijazno sprejeli in videli smo pristrčno gostoljubnost naših svobodnih bratov. Prav tako prijazno in gostoljubno so nas sprejeli v Ljubljani, kamor smo prišli proti večeru. Tam smo se kratko le zadržali. Prav kmalu je vlak spet oddrhal proti Zagrebu. O polnoči smo prispeli v prestolnico LR Hrvatske, vsi precej utrujeni. V dijaškem domu v Zagrebu pa je bilo za nas pripravljeno že prijetno prenočišče, kjer smo se od napornega potovanja odpočili. Naslednjega dne smo bili zgodaj pokonci. Prebudili so nas zvonovi zagrebških cerkva s svojim lepim zvenenjem. Po obilnem in dobrem zajtrku v kavarni „Beograd“ smo šli v razstavo.“

Kar smo videli na velesejmu, v nešteti večjih in manjših paviljonih, je nemogoče popisati. Bilo je nekaj mogočnega in veličastnega. Nova Jugoslavija je v zadnjih letih res mnogo napredovala, kljub temu, da se v njo zaletavajo od vseh strani.

Tisoč in desetisočglava množica se je razlivala po prostranih razstavnih prostorih in občudovala uspehe prve jugoslovanske petletke. In med to ogromno množico ljudstva, ki je prišla iz vse Jugoslavije in iz številnih drugih držav, smo bili tudi mi. In kaj smo videli? — Toliko, da ni mogoče vsega popisati. Razstavljen so bile turbine, bagri, traktorji, avtomobili, stroji za izdelavo naj-

različnejšega orodja, izdelki tekstilne in živilske industrije. Videli smo vse od najmanjšega žeblička do šteditnika, različne pluge, tehtnice, ure, mnogovrstno posodo, pisalne stroje, računske stroje, električne lokomotive za prevažanje rude iz rudnikov, 2200 kilovatne Kaplanove in Francisove turbine, ki so jih izdelali v tovarni „Litostroj“ v Ljubljani, parne stroje itd.

Na prostoru za paviljoni je bil postavljen ogromen bager za kopanje premoga. Množica ljudi je stala okoli njega in si ogledovala ta najnovejši izdelek jugoslovanske industrije. Na drugem koncu so bile razstavljeni motorne žage, dvigača, žičnice in gozdne železnice, v posebnem paviljonu smo videli izdelke jugoslovanske lesne industrije, deske, furnirske plošče, sode, zaboje, galanterijo, pohištvo in drugo.

Razstavljal je tudi jugoslovanska ladjedelniška industrija, prav tako smo videli nove jugoslovanske železniške vagone.

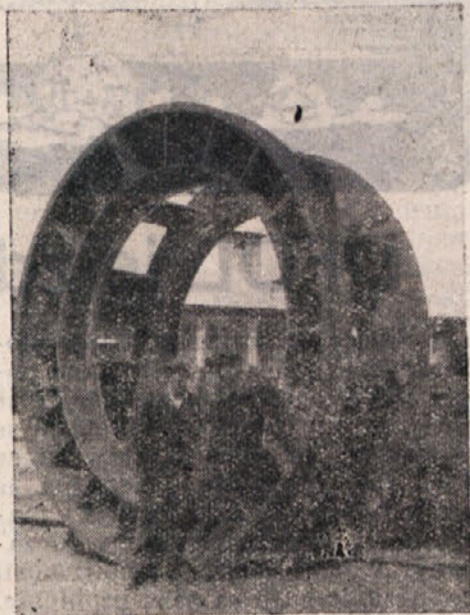
V posebnem paviljonu spet so pokazali uspehe, ki so jih dosegli v gradbeništvu, novo zgrajene tovarne, ceste, mostove, železniške proge, hidrocentrale. V tem paviljonu so prikazovali tudi melioracijo zemlje, osuševanje močvirij in podobno. Ogromno je napredovala in do-

segla precejšnje uspehe tudi jugoslovanska prehrabna industrija. V posebnem paviljonu so prikazovali pripravljane in konzervirane vsakovrstne hrane (mesa, sadja, zelenjave, itd.) Prehrabna industrija v Jugoslaviji je že dosegla predvojno stanje in se danes lahko meri z inozemstvom.

Ogledali smo si razstavljenе slike z gradnje avtoceste Beograd-Zagreb, slike o tovarni „Litostroj“ v Ljubljani, o železarni v Zenici, o tovarni lesenih hiš itd. Posebno živo je bilo okoli paviljona, v katerem so bili razstavljeni izdelki usnjarske industrije.

Razstavljeni so bili tudi poljedelski stroji, od katerih smo najbolj občudovali dva in sicer ogromno mlatilnico (izdelek tovarne „Zmaj“ v Zagrebu), ki dnevno mlati 20.000 kg žita, ter stroj za sajenje krompirja, ki nadomestuje 36 ljudi.

Videli smo še marsikaj drugega, izdelke jugoslovanske industrije zdravil, kemične industrije itd. Pri pomniti moram, da veliko večino razstavljenih izdelkov v stari Jugoslaviji niso izdelovali, temveč so jih uvažali iz inozemstva (avtomobile, traktorje, pisalne in računske stroje, turbine, penicilin itd.) Zagrebški velesejm je pokazal ogromne

Kaplanova turbina — eden največjih odlitkov Litostroja

uspehe nove Jugoslavije v zadnjih letih. Navdušeni smo bili, ko smo videli, kaj zmora država, v kateri ima ljudstvo oblast v rokah.

Na Zagrebškem velesejmu so razstavljal tudi inozemske države, in sicer Avstrija (izdelki težke industrije), Švica (ure in elektromotorje), Francija, Anglija, Italija in Belgija. Te države so razstavljal raznovrstne stroje, optične naprave, avtomobile, radio-aparate in drugo.

Vsi smo bili zadovoljni. To nedeljo — 2. oktobra 1949 — smo res nekaj videli, kar nam bo ostalo vedno v spominu.

Naslednji dan — v ponedeljek — smo obiskali državno posestvo v Božjakovini pri Zagrebu, eno izmed številnih zadrug v Ljudski republiki Hrvatski, in delavski počitniški dom v Stubiških Toplicah. Zvečer smo si ogledali premiero jugoslovanskega filma „Zastava“. S tem smo zaključili našo ekskurzijo in se polni dobrih vtisov spet vrnilo na Koroško.“

Dne 4. oktobra se je naša skupina poslovila od svobodnih bratov. Pristrčno je bilo slovo na Jesenicah. Pred odhodom se je vodja skupine tov. dr. Luka Sienčnik zahvalil za gostoljubnost, ki so je bili deležni v svobodni domovini. Dejal je:

„Ko odhajamo, smatram za svojo dolžnost, da se v imenu nas vseh lepo zahvalim narodom Jugoslavije, predvsem Hrvatom in Slovencem, katerih gostje smo bili te dni. Bili smo nad vse presenečeni, kajti nismo pričakovali tolikšnih uspehov, s kakršnimi se danes že lahko ponaša Jugoslavija. Pridružujem se besedam velikega francoskega pisatelja Jeana Cassouja, da se je treba osebno prepričati o novi Jugoslaviji, potem bodo namah spoznali vsi, ki razširjajo lažne klevete, kako neupravičena je vsa današnja gonja proti FLRJ. To, kar smo videli, nam bo ostalo v trajnem spominu. Kljub temu, da smo prišli povsod nenapovedano, tako v tovarne ali v obdelovalne zadruge, smo se lahko prepričali o delu nove Titove Jugoslavije. Gostoljublja, ki nam je bilo izkazano v teh dneh, ne bomo nikdar pozabili. Govorice, ki jih razširjajo po Avstriji, da vsak potnik, ki potuje čez mejo, dobi takoj spremstvo že na Jesenicah, — so prav tako plod izmišljotin ljudi, ki vidijo povsod strahove. Prepričali ste se, — je tov. dr. Sienčnik dejal svoji skupini, — „da sem bil edini „policaj“ jaz, ki sem vodil vso skupino, in to zato, da se ne bi kdo izgubil. Še enkrat se zahvaljujem vsem in kličem: Naj živijo narodi Jugoslavije z maršalom Titom na čelu!“

Kurej pa je imel še nekaj na srcu, kar je težko povedal, ali kar je moral na dan.

„Še druge kočljive stvari so gospod nadgozdar! Od današnjega dne vlada v dolini Narodni svet. Narodne straže so zasedle vso javno upravo, občinske urade, žandarmerijske postaje. Proglašena je Jugoslavija; povsod so izvežene slovenske trobojnice, vsi nemški napisi so sneti in razbiti. Pričakuje se vsak dan prihod srbske vojske...“

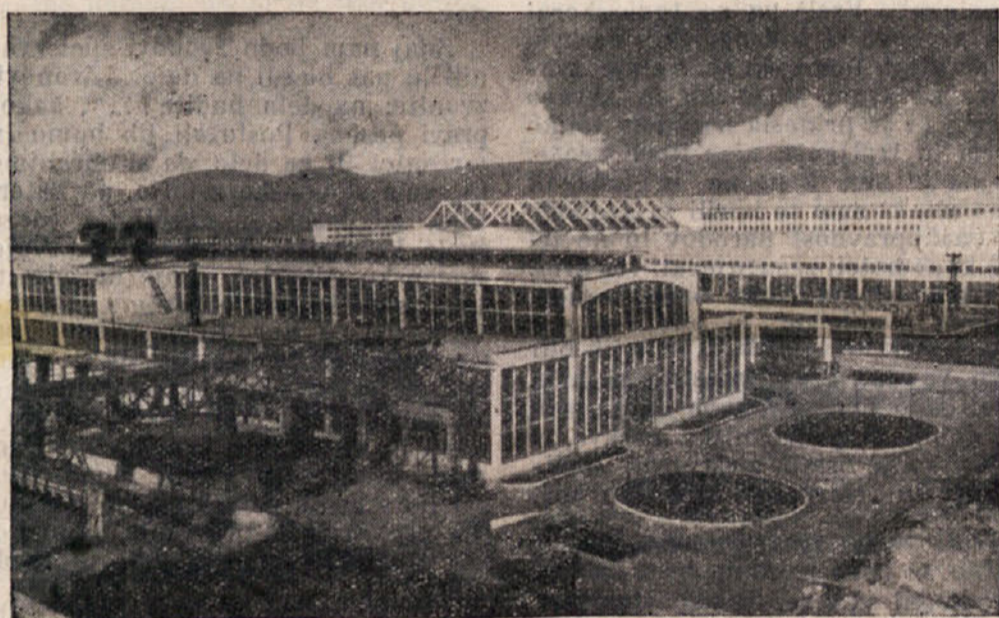
Dudaš se je zatekel v naslanjač.

Narodne straže zasedle dolino... srbska vojska pred vrati... On pa je trdno veroval, da je to prehodna doba in da bodo deželne oblasti v Celovcu kmalu napravile red. Sedaj se je zasukalo...“

Imel je kosmato vest; velika je bila njegova zasluga, da je bila gozdna uprava orodje germanizacije; za višje uradnike so nastavljal le nemške priseljence, a za lovce in paznike nemške domačine. Svojo misijo je Dudaš opravljal zavedno in po načrtu ne samo v svojem upravnem področju, temveč tudi v vsem javnem življenju. Bil je odbornik „Südmärke“, odbornik „Schulvereina“, član raznih drugih nemško-nacionalnih društev in ustanov, pri občinskih volitvah je kot grofov pooblaščenec zmeraj volil nemške liste in s tem v mnogoterih občinah odločeval zmago v korist Nemcev.

Dudaš se je vsega tega zavedal. Zdaj se je vse podrlo... vse je uničeno...“

(Dalje)

Titovi zavodi Litostroj pri Ljubljani so svet zase — čudoviti svet novega časa in novih ljudi

PREŽIHOV
VORANCI

POŽGANICA

„Za hišo potrebujem!“
„Tihabet! To si bom zapomnil!“
... v Jazbini je najslabše... Najprej je pričel klestiti Kopišar, potem Naraglav, potem Močivec, potem pa vsi od kraja. Jazbina je zdaj republika zase. Od tam je prešlo na Jamnico, na Bistro, na Uršljo goro in tako dalje. Lovec Nadlar, ki se je hotel vmešati, je komaj živ ušel. Po revirjih poka, kot bi bila velika noč — dlaka ne bo ostala pri življenju... Na lovca Kresnika so streljali. Vse telefonske zveze so porezane...“

Dudaš ni mogel več prenesti pripovedovanja; ogorčen je skočil pokonec in začel korakati po sobi. Ko se je slednjič ves zasopel ustavljal pred obratovodjo, je zahropel:

„Zakaj se take reči dopuste — zakaj ste vse to dovolili...?“

„Kdo nas pa sploh kaj pobara?“
Kurejev glas je bil ves začuden.
„Da, to je tisto, to je ravno tisto!“
Dudaš se je spet zgrabil! — Ta Pa-

sterk, ta Naraglav, ta Kopišar, oh, kako mi bodo to plačali!“

„Biti moramo veseli, če se bo vse izteklo brez hujše nesreče. Toda povedati moram o njih tudi kar je dobrega. Predsnoči so prišli neki sumljivci na žago po gaterski jermen. Pa sta jih zasačila gaterista Kotalo in Sabaduš ter jih prepodila. Tako se nismo zmenili dragi prijatelji, sta rekla „to je naš kruh!“... Dudaš je molčal in grbančil čelo.“

„Kaj pravijo delavci o meni?“
Obratovodja Kurej je malo premislil, preden je odgovoril:

„Sploh nič ne pravijo... a kar pravijo ni lepo!“

„No kaj?“ je silil nadgozdar.
„Tega satana bomo tudi še dobili...“

Dudaš je vstal ves bled od mize.
„Ali vedo, kje sem?“
„Rekli smo jim, da ste odšli iz Mušenika.“

„Je tisti plakat še na vratih?“
„Na vratih ni več, toda podobni visijo po revirju...“

Izdajatelj, lastnik in založnik lista: Dr. Franc Petek, Velikovec. Uredništvo in uprava: Celovec, Gasometergasse 10, telefon 1624/4. Za vsebino odgovarja: France Košutnik. Tiska: Robitschek & Co., Wien VIII, Hernalsergürtel 20. — Dopisi naj se pošiljajo na naslov: Klagenfurt 2, Postschließfach 17.